Evropska komisija

Neenotna kakovost živil

Nove smernice za države članice EU

Informativni pregled | 26. september 2017

Věra Jourová
Komisarka. Pravosodje, potrošnike in enakost spolov

Generalni direktorat za pravosodje in potrošnike

Namen smernic, ki jih je danes sprejela Komisija, je nacionalnim organom pomagati pri boljši uporabi veljavne živilske zakonodaje EU in zakonodaje EU o varstvu potrošnikov, da bi opredelili in odpravili neupravičene neenotne standarde.

„Ni prav, da se v nekaterih državah prodaja hrana nižje kakovosti kot v drugih, pri tem pa sta embalaža in znamčenje identična. Naša naloga je, da nacionalnim organom pomagamo pri odpravi kakršnih koli nezakonitih praks, kjer koli se pojavijo. V Evropi ne sme biti drugorazrednih potrošnikov.“

Predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker, govor o stanju v Uniji, 13. septembra 2017

„Prodaja dveh različnih izdelkov v enaki embalaži z isto znamko je zavajajoča in nepoštena do potrošnikov. Prizadevamo si, da bi odpravili to prakso, ki jo pravo EU prepoveduje, in zahtevamo, da se vsi potrošniki po vsej EU obravnavajo enako.“

Věra Jourová, komisarka za pravosodje, potrošnike in enakost spolov

Za kaj gre?

Potrošniki iz več držav EU so se pritožili, da je kakovost nekaterih izdelkov v njihovi domači državi nižja v primerjavi z izdelki istega proizvajalca, ki so pod isto znamko naprodaj čez mejo.

Vprašanje zadeva živila, ki se tržijo pod isto znamko in v enaki embalaži v več državah članicah EU, vendar se po sestavi dovolj razlikujejo, da bi to lahko vplivalo na potrošnikovo odločitev o nakupu izdelka. Ključno vprašanje za potrošnika je: „Bi izdelek vseeno kupil, če bi vedel, da obstajajo bistvene razlike med tem izdelkom in izdelkom, ki sem ga poskusil v drugi državi članici?“

Če je odgovor „ne“, potrošniku niso bile zagotovljene zadostne informacije. Potrošniki bi morali biti obveščeni o glavnih značilnostih izdelka, ki ga kupijo.

Kako lahko nacionalni organi smernice Komisije uporabljajo v praksi?

Živilska zakonodaja EU določa seznam ključnih informacij, ki jih mora proizvajalec zagotoviti na embalaži izdelkov. Te ključne informacije in standarde varnosti hrane je treba vedno upoštevati.

Vendar podjetja v živilskem sektorju prav tako ne smejo uporabljati zavajajočih praks, ki so urejene v direktivi EU o nepoštenih poslovnih praksah.

Namen smernic je olajšati praktično uporabo veljavne zakonodaje EU in zagotoviti skupna navodila za preiskave, ki bodo izvršilnim organom pomagala pri izvedbi ocene. Smernice bodo podjetjem pomagale, da v svoje tržne strategije vnesejo več preglednosti.

Smernice vsebujejo tudi diagram, ki pojasnjuje, kako oceniti morebitne nepoštene poslovne prakse:

Primeri razlik v sestavi izdelkov

Ena od znamk kave se v dveh državah prodaja z manjšo vsebnostjo kofeina in več sladkorja

V nekaterih državah zamrznjene ribje palčke vsebujejo manjši delež rib, vendar se povsod tržijo praktično v enaki embalaži

Ledeni čaj v nekaterih državah vsebuje manj sladkorja, zato pa so mu dodana umetna sladila

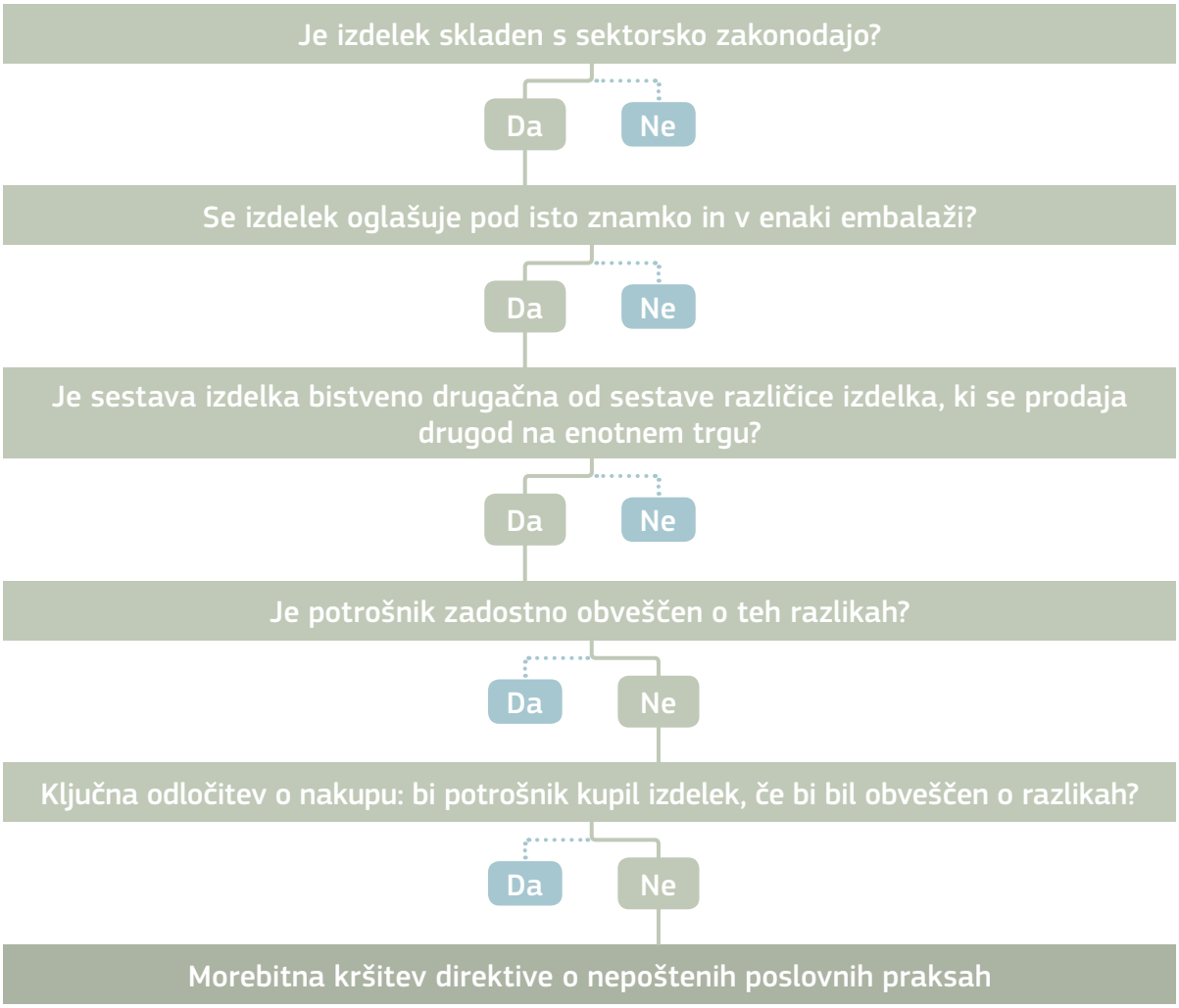

Ukrepi Komisije

Ukrep	Izvedeno	Naslednji koraki
Nacionalni projekti	30. november 2017: rok za oddajo predlogov v okviru trenutnega razpisa	Nacionalni organi bodo predlagali projekte in jih začeli izvajati v naslednjih treh letih (obdobje veljavnosti sredstev)
Usklajen pristop k preskušanju Skupnega raziskovalnega središča Komisije (JRC)	September 2017: srečanje Skupnega raziskovalnega središča s predstavniki laboratorijev, ki so opravili preskuse na Slovaškem, Češkem, Madžarskem in Poljskem (Poljska še ni izvedla študije) ter v Sloveniji	Oktober 2017: vzpostavitev mreže o neenotni kakovosti živil s predstavniki nacionalnih organov ter potrošniškimi in industrijskimi združenji Začetek leta 2018: na voljo bodo smernice za usklajen pristop k preskušanju
Sodelovanje s proizvajalci in trgovci	Junij 2017: forum na visoki ravni za izboljšanje delovanja verige preskrbe s hrano Redna srečanja komisarke Jourove s predstavniki industrije	V teku: razprave foruma na visoki ravni o zavezi industrije, da bodo potrošnikom zagotovljene pregledne informacije o kakovosti živil
Smernice za nacionalne organe	**September 2017: sprejetje smernic**	Komisija bo spodbujala uporabo smernic med organi in jim pomagala pri njihovem izvajanju